

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

นักเรียนช่วยครูเรียงคำได้ไหมคะ

พ จ ฃ ฅ ง ฉ ฎ ฌ ฎ ฏ ฑ

การใช้พจนานุกรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการใช้พจนานุกรมได้
๒. เรียงลำดับคำตามพจนานุกรมและหาความหมายโดยใช้พจนานุกรมได้
๓. บอกประโยชน์ของพจนานุกรมได้

ความหมายและ
หลักการใช้พจนานุกรม

พจนานุกรม

หนังสือที่รวบรวมคำศัพท์ ในวงศัพท์ที่กำหนดและนิยาม
ความหมายเอาไว้ เพื่อใช้ค้นหาความหมายของคำ โดยเรียงลำดับ
ตามตัวอักษร ตามเสียง หรือตามลำดับอื่น ๆ

ที่มาของรูปภาพ : <https://mgronline.com/science/detail/9590000107314>

หลักการใช้พจนานุกรม

หลักการใช้พจนานุกรม คือ การค้นหาความหมาย คำอ่าน ชนิดของคำ หรือที่มาของคำ โดยใช้พจนานุกรม ซึ่งการค้นหา คำต่าง ๆ จะเรียงกันเป็นระบบเพื่อง่ายต่อการค้นหา

ที่มาของรูปภาพ : <https://www.facebook.com/RatchabanditThai/photos/pcb.956611627730266/956611367730292/>

ประโยชน์ ของพจนานุกรม

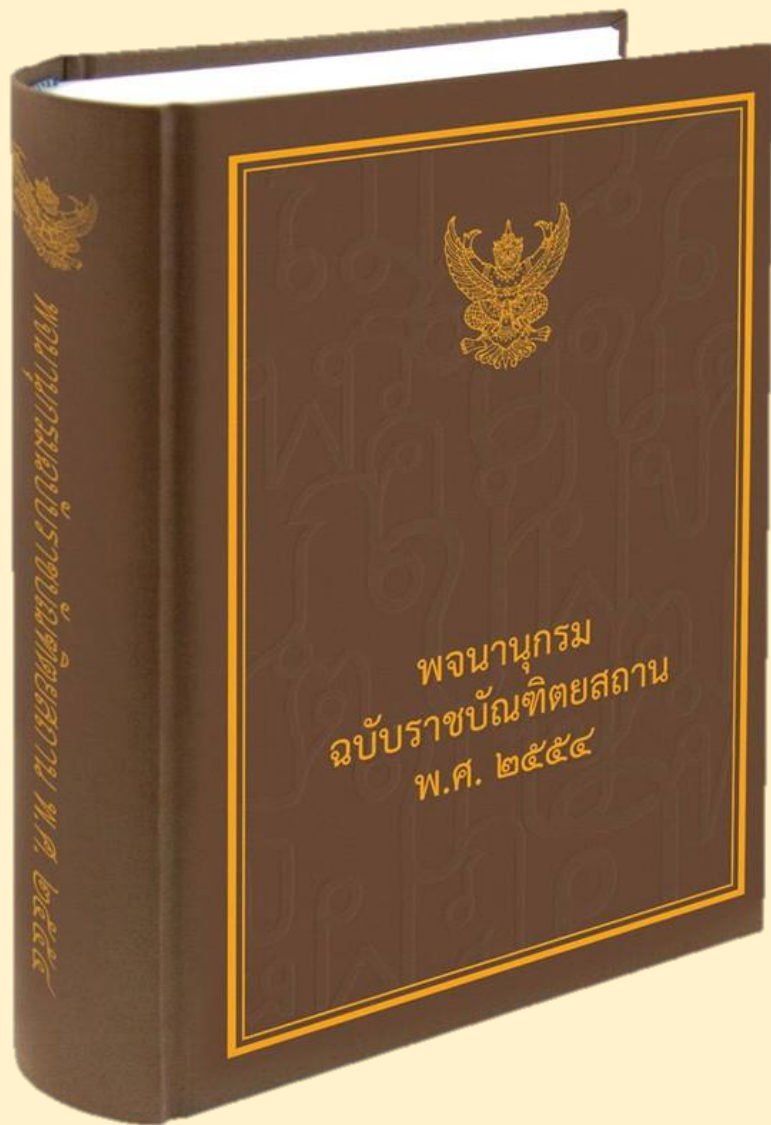
รู้ที่มาของคำ

รู้ชนิดของคำ

รู้ลักษณะ
การใช้คำ

เข้าใจความหมาย
ของคำ

เขียนคำ
ได้ถูกต้อง

อ่านคำ
ได้ถูกต้อง

อักษรย่อ ในพจนานุกรม

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

ก. คำกริยา

น. คำนาม

บ. คำบุพบท

ส. คำสรรพนาม

สัน. คำสันธาน

ว. คำวิเศษณ์

อ. คำอุทาน

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

กิน หมายถึง ก. เคี้ยว เคี้ยวกลืน ต้ม
ทำให้ล่องลำคอบไปสู่กระเพาะ

ก. คือ คำกริยา

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

โรงเรียน หมายถึง น. สถานศึกษา

น. คือ คำนาม

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

ใต้ หมายถึง บ. ข้างล่าง

บ. คือ คำบุพบท

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

ข้าพเจ้า หมายถึง ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด

ส. คือ คำสรรพนาม

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

เพราะ หมายถึง **สั้น.** ด้วย, เหตุ, เพื่อ

สั้น. คือ คำสั้นฐาน

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

สวย หมายถึง ว. งาม, น่าพึงพอใจ

ว. คือ คำวิเศษณ์

อักษรย่อหน้าบทนิยาม

ซี หมายถึง **อ.** คำที่เปล่งออกมาเมื่อรู้สึก
โกรธหรือไม่พอใจ

อ. คือ คำอุทาน

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

ข. เขมร

ช. ชาว

จ. จีน

ญ. ญี่ปุ่น

ป. บาลี

ส. สันสกฤต

อ. อังกฤษ

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

ผักา หมายถึง น. ดอกไม้. (ข. ผุ่กา)

ข. คือ เขมร

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

บุหลัน หมายถึง [-หลัน] น. เดือน,

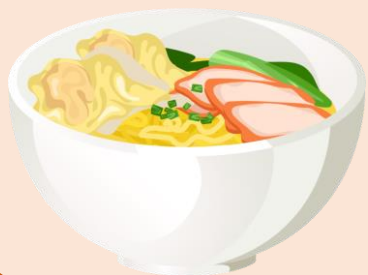

ดวงเดือน, พระจันทร์. (ช.)

ช. คือ ชวา

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

บะหมี่ หมายถึง น. ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง ทำด้วย แป้งสาลี เป็นเส้นเล็ก ๆ มีสีเหลือง ลวกสุกแล้ว
ปรุงด้วยเครื่องมีหมู เป็นต้น. (จ.)

จ. คือ จีน

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

คาราเต้ หมายถึง น. ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
ด้วยมือเปล่า โดยการใช้อวัยวะต่าง ๆ . (ญ.)

ญ. คือ ญี่ปุ่น

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

ปัญญา หมายถึง น. ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว,
ความคิดฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด
เช่น คนมีปัญญา หมดปัญญา. (ป.)

ป. คือ บาลี

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

ภรรยา หมายถึง [พัวนยา, พัวนระยา] น. ภรรยา, เมีย,
หญิงที่เป็นคู่ครองของชาย, คู่กับสามี.

(ส. ภรรยา; ป.ภรรยา).

ส. คือ สันสกฤต

อักษรย่อในวงเล็บหลังบทนิยาม

เทคโนโลยี หมายถึง น. วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ

อุตสาหกรรม เป็นต้น (อ. technology)

อ. คือ อังกฤษ

เรียงคำตามลำดับ

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘

เรื่อง การใช้พจนานุกรม

กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๘
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๘

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๘
เรื่อง การใช้พจนานุกรม
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การใช้พจนานุกรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ราชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การใช้พจนานุกรม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๑. ชาวนา จัดสรรร กังขา เจือจุน ชัดตียา

๒. ถวายพระพร ชื่นฤดี ทวยเทพ ประจักษ์ ตรัส

๓. พระบรมวงศ์ บุรพกษ์ตรีย์ ภูมิ ขานไซ เทวฤทธิ์

๔. หยาดเสโท พระกายา รัฐ พงพี ยุบล

๕. สารพัน ประชาราชฎร์ พระภูวดล มหาชน พยาน

ใบงานที่ ๘

เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

วรรณคดี ความหมาย _____

ประหลาด ความหมาย _____

อสันี ความหมาย _____

ประกบ ความหมาย _____

ชำแหละ ความหมาย _____

บูรพาทิศ ความหมาย _____

แสงอรุณ ความหมาย _____

มนเทียร ความหมาย _____

สักการบูชา ความหมาย _____

บุรุษ ความหมาย _____

รามัญ ความหมาย _____

อนุเคราะห์ ความหมาย _____

มูลดิน ความหมาย _____

ใบงานที่ ๘

เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๑. ชาวนา จัดสรร กังขา เจื้อจุ่น ขั้ตติยา

.....

๒. ถวายพระพร ชื่นฤดี ทวยเทพ ประจักษ์ ตรัส

.....

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๓. พระบรมวงศ์ บุรพกษัตริย์ ภูมิ ขานไซ เทวฤทธิ์

.....

๔. หยาดเสโท พระกายา รัฐ พงพี ยุบล

.....

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๕. สารพัน ประชาราษฎร์ พระภูวดล มหาชน พยาน

.....

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๑. วรรณคดี

๒. ประหลาด.....

๓. อสนี

๔. ประกบ.....

๕. ชำแหละ.....

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๖. บุรพาทิศ

๗. แสลงอรุณ

๘. มนเทียร

๙. สักการะบูชา.....

๑๐.บุรุษ

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๑๑. รามัญ

๑๒. อนุเคราะห์

๑๓. มุลดิน

ตรวจสอบความถูกต้อง
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๑. ชาวนา จัดสรร กังขา เจือจุน ชัตติยา

กังขา ชัตติยา จัดสรร เจือจุน ชาวนา

๒. ถวายพระพร ชื่นฤดี ทวยเทพ ประจักษ์ ตรัส

ชื่นฤดี ตรัส ถวายพระพร ทวยเทพ ประจักษ์

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๓. พระบรมวงศ์ บุรพกษัตริย์ ภูมิ ขานไซ เทวฤทธิ์

ขานไซ เทวฤทธิ์ บุรพกษัตริย์ พระบรมวงศ์ ภูมิ

๔. หยาดเสโท พระกายา รัฐ พงพี ยุบล

พงพี พระกายา ยุบล รัฐ หยาดเสโท

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเรียงลำดับคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๕. สารพัน ประชาราษฎร์ พระภูวดล มหาชน พยาน
ประชาราษฎร์ พยาน พระภูวดล มหาชน สารพัน

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๑. วรรณคดี **วรรณกรรมที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดีมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์**
๒. ประหลาด **แปลกผิดปรกติหรือมิได้คิดคาดหมายว่าจะเป็นไปได้**
๓. อสนี **สายฟ้า, อาวุธพระอินทร์**
๔. ประกบ **แนบชิดกัน, ทาบกัน**
๕. ชำแหละ **เลาะเนื้อออกจากกระดูก, แล่แล้วแบะออก, เฉือนเป็นชิ้น ๆ**

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๖. บุรพาทิส **ทิศตะวันออก**

๗. แสงอรุณ **แสงแดดในยามเช้า เวลาพระอาทิตย์ขึ้น**

๘. มนเทียร **เรือนหลวงซึ่งใช้เป็นที่ประทับประจำของพระมหากษัตริย์**

๙. สักการะบูชา **การบูชาด้วยสิ่งหรือเครื่องอันพึงบูชา**

๑๐. บุรุษ **ผู้ชาย, เพศชาย**

ใบงาน เรื่อง การใช้พจนานุกรม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนบอกความหมายของคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

๑๑. รามัญ มอญ

๑๒. อนุเคราะห์ เอื้อเฟื้อ, ช่วยเหลือ

๑๓. มูลดิน ดินที่สัตว์ขุดคุ้ยสูงขึ้นเป็นโหนด

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

พจนานุกรมมีประโยชน์อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ลำานวนไทย ใช้ถูกต้อง (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนวนไทย

๒. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลำนวนไทย

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

